

20.9.2011

Toiminnanjohtaja Kimmo Kohvakka
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö
Ratamestarinkatu 11
00520 HELSINKI

HAZARDOUS MATERIALS COMMISSION 38. KOKOUS GRAZISSA ITÄVALLASSA 15.9.- 17.9.2011

Osallistujat

21 osanottajaa 15sta maasta olivat Ben Janssen pj Hollanti, Monica Rhodiner Ruotsi, Milan Dubravac Slovenia, Ove, Brunnström Ruotsi, Schreurs Herman Alankomaat , Bojan Hrepevnik Slovenia, Eddy Goossens Belgia, Jurgen Langenberg Saksa, Dick Arentsen Alankomaat, Erik Bleken Norja, Hans Mucska Itävalta, Georgaklis Lampros Kreikka, , Anette Espersen Tanska, Gene Carlson USA, Abrantas Jose Portugali, Basset Blesa Miguel Espanja, Zoltan Meszaros Unkari, Jiri Matejka Tsekki, Jose Atkinson Bill Englanti sihteeri, Ilpo Tolonen Suomi. Mukana oli myös entinen puheenjohtaja Dieter Nuessler Saksasta.

Sveitsin, Slovakia, Ranskan, Kroatian, Puolan ja Bulgarian edustajat olivat esittäneet pahoittelunsa poissaolosta.

(Poissa olivat mm., Eszter Szilágyi, Unkari, , Ledigo Jose Luis Espanja, Dominique Bonjour Ranska, Kirsch Ernie Luxemburg ja Lubica Slovakia

Torstai 15.9.2011

Avas

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi kokoukseen. Kokouksen aluksi pidettiin minuutin hiljaisuus kesällä äkillisesti menehtyneen Bulgarian edustajan muistoksi

Esittäytyminen

Koska kokouksessa oli uusia jäseniä (mm Unkarin edustaja) kukin osanottaja esittäytyi. Lampros Georgaklis kertoi tämän kokouksen olevan hänen viimeisensä. Uusi edustaja on seuraavassa kokouksessa. Unkarin edustaja kertoi olevansa läheltä Budapestiä ja olevansa myös teollisuuspalokunnassa.

Esityslista

Puheenjohtaja esitti asialistan, joka hyväksyttiin muutoksitta

Edellisen, Kroatian kokouksen pöytäkirja

Puheenjohtaja esitti edellisen kokouksen pöytäkirjan. Pöytäkirjaan tehtiin vain pieniä tarkennuksia

Chairman's report

Janssen kertoi Tore Eriksonin raportista, jonka Tore oli pitänyt CTIF:ssä. Sihteeri olikin lähettänyt tietoa raportista komission jäsenille. Erikson (edellinen puheenjohtaja) on kokouksemme aikana Norjassa kokouksessa – hän pahoitteli jo Kroatian kokouksessa ettei voi osallistua Itävallan kokoukseen.

Vuoden 2012 kokoukset

Jurgen Langenberg kertoi kevään 2012 kokouksesta. Ajankohta on 30.5- 3.6 (31.5.-2.6.2012) ja paikka Weezessä Saksassa lähellä Dusseldorfia. Kokous järjestetään yhdessä Alankomaiden kanssa (Dick Arentsen toisena isäntänä), jolloin kustannukset ovat kohtuullisemmat. Lentokenttänä Weeze tai Dusseldorf, mutta Dusseldorfin vaihtoehdossa on käytettävä junaa (n 1,5 h). Langenberg esitteli myös ohjelmaluonnosta kokouspäiville mm suurten väkimäärien dekontaminaatiolaitteiston esittelyä ja mielenkiintoisia vierailuja kokouspäivien päätteeksi kemianteollisuuteen.

Bojan Hrehpevnik kertoi, että syksyn kokous on Sloveniassa joko 26.9-30.9.2012 tai lokakuun ensimmäinen viikonloppu. Ajankohta ja paikka tarkentuu tämän vuoden lokakuun loppuun mennessä.

Puheenjohtaja pyysi edustajia miettimään jo 2013 kokouksia. Espanjan edustaja kertoi, että he voisivat järjestää kokouksen 2013. Kreikan edustaja ilmoitti myös mahdollisuudesta olla isäntänä vuonna 2013. Kreikan ja Espanjan edustajat pohtivat keskenään kumpu järjestää kokouksen keväällä ja kumpu syksyllä.

Isäntämaan edustajan tervehdys kokoukselle

Kokouksessa vieraili Itävallan isännän edustajana tohtori Gerald Hillinger. Hän on Wienin pelastuslaitoksen päällikkö ja hän piti tervetulo puheensa iltapäivällä. Hän kertoi olevansa aina kiinnostunut vaarallisista aineista jo siviilikoulutuksensa puolesta. Hillinger toivoi komissiolle antoisaa kokousta.

Kansallisia raportteja

Espanjan edustaja kertoi 4 – 5 vuotta sitten metsäpaloissa kuolleen useita palomiehiä. Nyt armeijalle on annettu rooli lainsäädännöllä CBRNE-tehtävissä ja metsäpaloissa. Asia herätti vastustusta paikallistasolla koska lainsäädäntö ei mahdollistanut em tehtäviä alkuvaiheessa. Nyt armeija voidaan kutsua apuun tai se tulee "itse" ja voi ottaa johdon käsiinsä. Espanjan tilanne herätti vilkkaan keskustelun ja havaintoja, että muissakin maissa armeija ja rajavartiosto etsivät uusia tehtäviä.

Alankomaiden edustaja kertoi, että heille valmistunee CBRNE-käsikirja vuoden lopulla. Rakenteilla on uusi koulu, joka valmistuu ensi vuoden lopulla. Sitä tulevat käyttämään poliisi-, pelastus- ja sairaankuljetusala CBRNE-tehtävien opetuksessa. Vaarallisten aineiden torjunta ja torjuntaorganisaation uudistaminen ovat hänen mukaansa työn alla Alankomaissa.

Norjan edustaja kertoi heidän tekevän käsikirjaa vaarallisten aineiden onnettomuuksiin sekä traagisesta Oslon pommiattentaatista kuluneen kesänä, jossa mm ikkunat särkyivät 300 m säteellä. Hän kertoi lyhyesti myös ampumistapahtumasta.

USAn edustaja kertoi johdottomista kaasuntunnistimista ja projekteista, joita on meneillään Yhdysvalloissa. Hän kertoi myös rautateillä tapahtuneesta säiliövaunupalosta, jonka jäähdytys ja sammutus kesti useita tunteja. Gene Carlson kertoi jälkeinpäin antaneensa Seveso II tiedotteemme vuodelta 2010 edelleen Washingtoniin valtion pelastustoimen edustajille, jotka olivat olleet kiinnostuneista tiedotteen sisällöstä ja sen informaatiosta

Slovakian edustaja kertoi maantieonnettomuudesta, jossa oli osallisena perävaunullinen säiliöauto. Perävaunu oli kaatunut ympäri ja vuoti (vaaratunnus 58 UN 2014) syövyttävää ja hapettavaa vetyperoxidia. Autosta pumpattiin onnistuneesti 11 000 l kemikaalia. Päätie oli suljettuna useita tunteja. Syynä onnettomuuteen oli, että kuljettaja ajoi liian lujaa – hän voi saada jopa 5 vuoden tuomion.

Dieter Nuessler kertoi Hazmat Glossaryn tämänhetkisestä tilanteesta. Sivulla voi vieraila ja osoite on www.feucare.org, salasana feucare ja username finland. Projekti on Feun ja CTIF:n yhteinen

Belgian edustaja kertoi maakaasuonnettomuudesta Rotselaarissa 11.11.2010. Halkaisijaltaan 60 cm kaasuputki repeytyi 61 bar paineessa . Vuoto ei aiheuttanut paloa. Kohde oli Brysselin lentokentän lähellä, minkä vuoksi kentän ilmatila suljettiin sekä läheinen moottoritie. Pelastustoimet onnistuivat hyvin. Onnettomuuden jälkeen huomattiin tarpeelliseksi laskea turvaetäisyydet ilmatilalle: 800 mm putki turvakorkeus 680 m ja 400 mm putki 315 m

Ruotsin edustaja esitteli uutta kirjallista materiaalia ja kertoi myös, että he ovat panostaneet suurten väkimäärien dekontaminaatioon ja sen vaatimiin järjestelyihin. Hän näytti myös filmiä pienen onnettomuuden dekontaminaatiojärjestelyistä.

Kreikan edustaja kertoi, että heillä on valmistunut pieni käsikirja vaarallisten aineiden onnettomuuksiin.

Itävallan edustaja kertoi kolme viikkoa sitten tapahtuneesta onnettomuudesta, jossa oli osallisen 44 tonnia butaania sisältävä rautatievaunu. Hän esitteli myös viime vuonna valmistuneen 13 sivuisen pikaohjeen, joka on tarkoitettu ensimmäisille yksiköille jotka saapuvat onnettomuuspaikalle. Ohjeet sisältävät merkinnät, deko-ohjeet, toiminnan jännitteisten kohteiden paloissa, palot aurinkopaneelikohteissa, auto-onnettomuuksissa pyrotekniset vaarat, huoltoasemapalot, BLEVE:n mahdollisuuden ja sen estämisen, maakaasuvuodon turvarajat, asetyleenipullopalojen ohjeistuksen, AEGL 1,2 ja 3 ja ERPG 1,2 ja 3 merkityksen.

Englannin edustaja kertoi asetyleenipullojen uusista ohjeistuksista, jotka perustuvat testeihin. He eivät saaneet asetyleenipulloa reagoimaan tilanteessa jos kylmä pullo pudotetaan maahan ja pullo ei ole ollut altistuneena tulipalon lämmölle. Hänen mukaansa räjähdysvaaraa ei ole testin mukaan kun kylmä pullo saa iskun ja lommon.

Testien mukaan palossa kuumentunutta pulloa pitää jäähdyttää 1 tunti palon jälkeen ja seurata 1 tunti. Jos pullo pysyy kylmänä (vesitesti 15 min välein tai lämpökamera) niin hajoamista ei tapahdu pullossa ja räjähdysvaaraa ei ole ja pullo voidaan siirtää. Hän suositteli vesitestiä koska lämpökamera joudutaan useammin viemään lähemmäs ja vesitesti on turvallisempi. Jos pullo on edelleen kuuma jatketaan jäähdytystä tunti ja taas seuranta.

Perjantai 16.9.2011

Kokous jakaantui työryhmiin aamupäivän ajaksi: Operations, Legislation ja CBRNE

Iltapäivällä kukin työryhmä esitteli loppuraporttinsa. Minä esittelin Operations työryhmän puheenjohtajana raporttimme. Raportti on liitteenä. Milan Dubravac esitteli CBRNE-työryhmän raportin ja Bill Atkinsson Legislation työryhmän raportin, raportit liitteenä.

Iltapäivän lopulla komissiolla oli vieraana Jan Jensen Tanskasta (DEMA Chemical Division). Hän mm. kertoi Danish Emergency Planista. Tasolla 1 hoidetaan paikalliset onnettomuudet. Tasolla 2 on 14 Support Centeriä. Lisäksi heillä on 4 Regional Centeriä, joilla on 2 tunnin vasteaika Tanskan eri kolkkiin. Ajoneuvokalustoon kuuluu mm kemikaalijoneuvot.

Dema Chemical Divisionilla on 14 työntekijää sisältäen 8 kemian asiantuntijaa. Heillä on ohjekirja vaarallisten aineiden onnettomuuksiin ja Duty Hazmat officer puhelimen perässä 24/7. He antavat apua kemikaalivahingoissa, räjähdysonnettomuuksissa, säteilevän aineen vahingoissa, terrorismin tutkinnassa jne. Demalla on myös hazmat tiimi: 1 kemisti, 3 ”hazmat teknikkoo” ja yksi viestiasiantuntija. Tiimi ei osallistu pelastustoimintaan vaan ottaa näytteitä, analysoi jne. Tiimillä on käytössään kaksi nelivetoista Mercedes Sprinter pakettiautoa.

Viiden viimeisen vuoden aikana on keskitytty vaarallisten aineiden päästöjen leviämiseen ja niiden vaarojen arviointiin. He auttavat mm. Seveso yritysten vaarojen arvioinnissa. Heillä on nyt käytössään ohjelma päästöjen laskentaan ja online yhteys kansalliseen ilmatieteen laitokseen

Lauantai 7.9.2011

Tanskan edustaja kertoi 2 päivää aiemmin tapahtuneesta vahingosta, jossa koulussa oli ollut valkoista jauhetta. 4 henkilöä toimitettiin sairaalaan mutta tutkimuksissa havaittiin jauheen olevan sammuttimista peräisin. Sammuttimia oli käytetty aiemmin mutta jostain syystä jauhetta pääsi vasta nyt rakennuksen sisätiloihin. Koulu oli suljettuna jonkin aikaa koska epäiltiin ”iskua”.

Tsekin edustaja kertoi heillä olevan 5 hazmat teemiä. He ovat saaneet rahaa hankkia 5 erikoislaatikkoa, joilla voidaan siirtää turvallisesti vaarallisia kemikaaleja onnettomuustapauksissa.

Esitin Suomen tilanteena uuden pelastuslain muutokset sekä ilotulitelainsäädännön muutosluonnoksen tilanteen. Mielenkiintoa herätti myös Suomen CBRNE-ensitoimintaohje. Mm. Belgian edustaja halusi sähköisen version esittääkseen sen omalle sisäasiainministeriölle. Kerroin, että kysyn luvan SM:ltä ja jos vastaus on myönteinen lähetän sen hänelle

CBRNE sanasto

Nuessler haluaisi kehittää kemikaalikomission omaa sanastoa. Sanaston kehittäminen herätti vilkkaan keskustelun. Ruotsin edustaja Monica ehdotti, että jokaisen pitäisi kysyä oman maan CBRNE-ryhmältä mikä on sanaston mahdollinen kehittämistilanne heidän omassa maassaan. Puheenjohtaja päätti, että kukin maa selvittää asian omalta kohdaltaan.

Kemikaalisatamien palopäälliköt

Ben Janssen oli tiedustellut kunkin maan suurten kemikaaliöljysatamien palopäälliköiden yhteistietoja. Heillä on suunnitteilla ko. henkilöt yhteiseen tapaamiseen ja ehkä järjestäytyä. Annoin Janssenille yhteystiedot HaminaKotka sataman turvallisuuspäälliköstä ja Porvoon sekä Naantalın satamien tehdaspalopäälliköistä

CTIF Kemikaalikomission kotisivujen kehittäminen. Sovittiin, että Milan laittaa varapresidentti Tore Erikssonin raportin pääsivulle

Kaasuputkistojen repeämät

Eddy piti koko komissiolle lyhennelmän esitelmästä, jonka oli pitänyt Operations työryhmässä.

Usan edustaja kertoi kolmikerroksisesta dekontaminaatioliinasta, joka on kehitetty heillä. Sillä voidaan puhdistaa ilman vettä ihoa, esineitä, aseita ym.

First Line Fibertect

www.firstlinetech.com. Liina on kolmikerroksinen. Esitelmän perusteella se vaikuttaa hyvin käyttökelpoiselta. Avaamaton liinapakkaus kestää 15 vuotta käyttökelpoisena

Kokouksen päätös

Kokous päätettiin perinteen mukaisesti luovuttamalla järjestämisvuoro Dick Arentsenille ja Jurgen Langenbergille

Omia kommentteja

Asetyleenipullojen uudet ohjeet Englannissa ovat mielenkiintoisia. Pullojen jäähdytysaika lyhenee huomattavasti aiemmista ohjeista. Asiaan on syytä perehtyä myös Suomessa.

Itävalta on laatinut pikaohjevihkosen pelastustoimelleen. Vihkonen on valmistunut tänä vuonna. Itävallan edustaja kertoi, että vihkonen on vapaasti hyödynnettävissä kunhan on ensin heihin yhteydessä (Hans Mucska). Mielestäni ohjeet ovat hyvin selkeät ja hyödynnettävissä myös meillä. Vihkosen Pdf on liitteenä.

Maakaasun onnettomuudet ovat mahdollisia myös meillä. Uutta oli, että Belgiassa oli laskettu käyneen putkirepeämän vuoksi vaaraetäisyydet myös ilmatilalle.

USAn edustaja esitteli ”kylmädekontaminaatiota”, joka toteutetaan kolmikerroksisella Fibertect liinalla tai käsineellä. Kyse on uudesta teknologiasta ja asiaan kannattanee paneutua myös meillä.

Ilpo Tolonen
Kymenlaakson pelastuslaitos

Kevään 2012 kokous 30.5- 3.6 yhteiskokous Hollannin ja Saksan kanssa lähellä
Dusseldorfia Weezessä (BOTC International Weeze Germany)

Syksyn kokous Sloveniassa 2012

Ilpo Tolonen

Liitteet Työryhmien raportit 3 kpl